

20 vuotta Eestin Etappiajoja 1994 – 2003

Kaija Rytönen, elokuu 2013

Eestin Etappiajon synty ja ensimmäinen etappiajo vuonna 1994

Idea Eestin Etappiajosta syntyi Helsingin MP-messuilla vuonna 1994. Tuolloinen MP69:n koulutusvastaava Toni Korppi ehdotti, että koska olen asunut Virossa jo toista vuotta, voisin järjestää syksymmällä Virossa Etappiajon. Etappiajo-nimistä tapahtumaa oli kuulema joskus Suomessa järjestetty, mutta se oli jäänyt unholaan. Tapahtuman nimeksi päätettiin ottaa Eestin Etappiajo, koska se sointuu paremmin kuin Viron Etappiajo, joka olisi kielellisesti tietenkin oikea.

Ensimmäisen Etappiajon ohjelman pituus 1 sivu, mitä harvat voivat uskoa totuttuaan nykyisiin 6-7 sivun opuksiin. Reittiohjeita ei ollut, pelkät kohteiden nimitykset. Kartat jaettiin kyllä ohjelman lisukkeena, mutta kartat eivät olleet kovin tarkkoja heti neuvostoaajan jälkeen. Neuvostoaikanahan tarkkoja karttoja oli kielletty painaa salaisten sotilaskohteiden, lentokenttien ym. vuoksi, joten osa karttaa oli jotain epämääräistä valkoista aluetta. Ensimmäisellä etappiajolla ajettiin siis kaikki pyörät peräkanaa ja matkanteko oli kuin yhtä suurta paraatia. Toni Korppi ehdotti, että jatkossa voisin laittaa ohjelmaan teiden numeroita tms. tarkennuksia ja näin reitit voitaisiin ajaa itsenäisesti pienissä ryhmissä. Ajo olisi sujuvampaa ja jokainen voisi halutessaan tehdä reittiin omia sivupolkuja. No, kaikki tietävät, että tarkemmat ajo-ohjeet syntyivät!

Ensimmäisellä Etappiajolla oli väkeä noin 30. Tapahtuman ohjelma oli järjestetty pääasiassa lauantaista sunnuntaihin. Osa porukasta saapui kuitenkin Viroon jo perjantai-iltana, jolloin yövyttiin virolaisen motoristin Urmaksen kesämökillä Riisiperessä. Joillekin löytyi paikka tuvan lattialla ja loput nukkuivat heinäladossa omissa makuupusseissa heinäkasan päällä! Majoituspaikkojen taso on sittemmin tästä parantunut vuosi vuodelta.

Ensimmäisen Etappiajon lauantaina matka suuntautui Lahemaan alueelle, joka on Tallinnan ja Rakveren välissä oleva suuri kansallispuistoalue. Lahemaalla on runsaasti juuri moottoripyörille sopivia pikkuteitä ja toinen toistaan hienompia kartanoita, esim. Palmse, Kolga, Sagadi ja Vihula. Lounastettiin rannikkokylässä Vösussa, jonka hotellit olivat neuvostoaikana varattu valtakunnan kirjailijoille ja taiteilijoille. Paikkakunnan ilmapiirissä on vieläkin jäljellä jotain tuolta ajalta.

Majoitus oli vaatimattomassa Viitnan mökkikylässä pienen järven rannalla. Illallinen ja aamiainen syötiin Viitnan kievarissa, joka sijaitsi vielä tuolloin päätien varrella. Tämän ajan ruokatilaukset olivat haastavia – ellet tilannut esim.aamiaiselle leivän rinnalle erikseen myös voita, ei sitä voita sitten tullut ja sen saaminen jälkeinpäin ilman ennakkotilautusta vaati pitkän keskustelun. Ruoka-allergioista ei kukaan ollut kuullutkaan, niitähän ei Neuvostoliitossa ollut.

Sunnuntaina käytiin ihastelemassa Rakveren linnoitusta, jossa järjestetään myös teatteriesityksiä ja festivaaleja. Raunioilta on upea näköala kumpuilevaan maastoon, joka poikkeaa Viron muuten niin tasaisesta maastosta. Rakveren jälkeen poikettiin Tapassa ostoksilla ja ajettiin sieltä Aegviiduun päin entisen neuvostoaajan sotilaslentotukikohdan ohi. Tuolla lentotukikohdalla on surullisenkuuluista maine - koko alueen pohjavesi oli neuvostosotilaiden lähdettyä saastunutta,

koska tuona aikana oli tapana saada lentotunteja kulutetun bensiinin mukaan ja lentäjät kaatoivat bensaa rutkasti maahan ja saivat näin rutkasti lentotunteja. Joka paikkakunnalla oli neuvostoaikana oma propagandasanomalehtensä, ja Tapassa nimi oli osuvasti 'Tapa Kommunist'. Sunnuntaina nautittiin päätöslounas ennen Aegviidua olevassa Jänedan kartanossa, joka toimii maatalousoppilaitoksena.

Ensimmäisen Etappiajon maisemissa Virumaalla liikuttiin myös 10. ja nyt 20. juhlaetapin aikoihin. Joka kymmenes vuosi on palattu takaisin paikoille, joissa on liikuttu aikaisemmin – ja nähty, miten kukin maakunta on tässä ajassa kehittynyt ja muuttunut valtavasti.

Ensimmäinen etappiajo ennätettiin tehdä sinä aikana, jolloin Viron hintataso oli suomalaisittain erittäin edullinen Vuonna 1994 oli osanottomaksu 220 Viron kruunua, eli noin 14 euroa. Tähän sisältyi lauantai-sunnuntai majoitus, sauna, 2 päivän ruokailut ja pääsymaksut. Bensan hinta tuolloin oli noin 15 eurosenttiä litralta. Maan palkkataso oli vaatimaton – minimipalkka oli 20 euroa/kk ja pääministerin palkka noin 200 euroa/kk. Eli majoitukset, ruokailut ja bensiini tuntuivat edullisilta vain meistä suomalaista – suhteutettuna tuon ajan Viron palkkoihin, ei elämä niin halpaa ollutkaan.

Toinen Eestin Etappiajo Saarenmaalla vuonna 1995

Jo ensimmäisen etappiajon reittejä ajellessa keväällä 1994 juolahti mieleen, että tapahtumaa voisi järjestää vuosittain ja että joka vuosi voitaisiin ottaa kohteeksi joku uusi osa Virosta. Saarenmaa tuli mieleen seuraavan vuoden kohteeksi suomalaisille rakkaana ja suosittuna kohteena, ja tähän sai ilman muuta suuren kannatuksen. Saarenmaalle pääsivät neuvostoaikana ja vielä pitkälle 1990-luvullakin myös virolaiset vain kutsuviisumilla. Saaret olivat tarkoin vartioitua aluetta. Eli aikana, jolloin etappiajo oli v.1995 Saarenmaalla, ei suurin osa virolaisistakaan ollut saarella käynyt.

Saarenmaalle oli ilman muuta lähdettävä matkaan Suomesta jo perjantai-aiamulla, jotta illaksi ennätettäisiin saarelle. Toisen Etappiajon aikana tajuttiin, että jatkossakin aloitetaan tapahtuma jo perjantai-aiamulla, koska ajamista ja nähtävää riittää. Ja koska kysymyksessä oli Saarenmaa, arveli Toni Korppi, että väkeä saattaisi tulla enemmänkin ja päätettiin, että 50 mahdutetaan.

Vuonna 1995 Saarenmaan Etappiajon järjestelyissä koettiin suuri askel Etapin historiassa, kun sähköpostit yleistyivät ja ainakin Suomen puolen järjestäjän kanssa saatiin keskustelua käydä sähköpostitse. Kaikissa matkailupaikoissa Virossa se vielä ei ollut yleistä ja paikan päällä piti käydä itse sopimassa asioista tai koettaa saada puhelinlinjat toimimaan.

Etappiajoista yleensä

Länsipyöriä ei vielä ensimmäisten etappiajojen aikaan erityisesti Virossa ollut. Esim. vuonna 1993 oli Virossa vain kaksi moottoripyöräkerhoa, jäseniä parisenkymmentä eikä kellään länsipyörää. Suhtautuminen motoristeihin on Virossa ollut alusta lähtien tavattoman myönteistä

ja vielä tänäkin päivänä maaseutukylissä ihmiset pysähtyvät tien varteen vilkuttelemaan motoristeille. Moottoripyörä ja motoristit ovat Virossa todella vapauden symboleja ja ohi kiitävälle moottoripyörälle hurrataan kuin aikoinaan sotilasparaatille.

Ensimmäisten etappiajojen aikana tarvittiin vielä viisumit. Onneksi etappiajolaiset saivat hankkia ryhmäviisumin, eikä kaikkien tarvinnut sitä itse erikseen anoa... mutta omat hankaluutensa ja hauskat hetkensä oli ryhmäviisuminkin anomisessa.

Kahdenkeskinen viisumivapaus tuli Suomen ja Viron kansalaisille 1.5.1997 alkaen. Rajatarkastus vielä säilyi aina vuoteen 2007 saakka, jolloin Viro liittyi Schengeniin. Viron kruunut vaihtuivat euroiksi vuonna 2011.

Etappiajojen ruokailupaikat ovat olleet nähtävyyksiä jo sinällään. Yleensä linnoituksiin ja kartanoihin pääsee sisälle vain tilaamalla niihin ruokailun tai esittelyn. Etappiajoja järjestellessä olenkin päässyt kurkkimaan mitä ihmeellisimpiin paikkoihin, katsastamaan erilaisten hotellien kaikki tilat ja tutustunut mitä mielenkiintoisimpiin henkilöihin. Kaikkia katsastettuja kohteita ei koskaan ole pystynyt ottamaan mukaan varsinaiseen tapahtumaan, koska kolme päivää on yllättävän pieni aika eikä edes yhden pienen Viron maakunnan nähtävyyksiä ja kohteita siinä ajassa ennätä tapahtuman aikana kiertää.

Myös reitit ja tiet ovat monin paikoin jo nähtävyyksiä sinänsä. Majoituskohteisiin on pyritty kiertelemään pääteitä vältellen ja mutkaisempia maaseututeitä käyttäen. Reittien valitseminen ja reitittäminen ohjelmaan on tapahtuman eniten aikaa vaativin työ... tähän menee useita työviikkoja vuodessa.

Kiitokset!

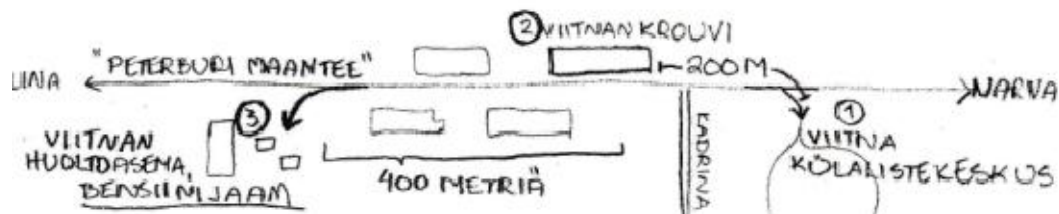
Kiitokset vuosien varrella henkisenä tukena olleille Minnalle, Marikselle ja Selvelle! Suomen puolella ovat järjestäjänä toimineet aluksi MP 69:n kymmenvuotinen puheenjohtaja Toni Korppi, sittemmin vuosina 2000 - 2010 Hanna Kortesus ja 2010/2011 alkaen Paula Valkeejärvi. Suomenpuoliset järjestäjät ovat vuosien varrella olleet ehkä kaikkein kovimmassa tilanteessa, monen kiven ja tulen välissä, joten heille aivan erityiskiitokset!!

Ja erityiskiitokset myös kaikille osanottajille! Kuten olen koettanut muistaa jokaisella Etappiajolla sanoa: ohjelma paperilla ei ole vielä se Etappiajo. Etappiajon olette tehneet te – osallistujat, eli meidän mahtava Etappiperheemme!

MP69-ENMK EESTIN ETAPPIDAJO 26.-28.8.1994 REITI

ÄHTÖAIKA SEUR. ISTEESSEEN	KOHDE	PYSÄHDYS- AIKAA	MUUTA
12.30 lauant.	SATAMA- KOLGA, 60 KM KOLGAN KARTANO	15 MIN.	PIKATAUKO
13.45	KOLGA - PALMSE, N. 22 KM PALMSEN KARTANO	45 MIN	PÄÄSYLIPUT SIS.PAKETTI
15.00	PALMSE - KÄSMU, N. 18 KM	15 MIN	PIKATAUKO
15.45	KÄSMU - VÖSU 7 KM VÖSU, LOUNAS RAVINTOLASSA	50 MIN	RUOKAILU, WC, KAUPAT
16.50	VÖSU- SAGADI - VIHULA N. 15 KM SAGADIN KARTANO VIHULAN KARTANO	10-15 MIN.	PIKATAUOT!!
17.45	VIHULA - TOOLSE N. 24 KM TOOLSEN LINNAN RAUNIO	20 MIN	
18.50	TOOLSE - VIITNA N. 40 KM		
MAJOITTUMINEN: VIITNA KULALISTEKESKUS, 2-4 HH:SSA ① ILLALLINEN: VIITNAN KROUVI (HETI MAJOITUKSEN JÄLKEEN) ② N. 200 metriä maj.kohteesta SAUNA: KELLO 21 ALKAEN (SUUREHMAN RANTASAUNAN ALAKERÄSSÄ + KÄYTÖSSÄMME VÄKERRAN OLESKELUHUONE)			
lauant. ajoa yht.185-200 km			
SUNNUNTAI	9.00 AAMIAINEN VIITNAN KROUVISSA TANKKAUS JA KOKOONTUMINEN VIITNAN HUOLTOASEMALLE ③		
10.00	VIITNA - KADRINA 12 KM KADRINAN KIRKKO	15 MIN	
10.45	KADRINA - RAKVERE 12 KM RAKVEREN LINNA KIERROS KAUPUNGILLA PARI KILOMETRIÄ	45 MIN	PÄÄSYLIPPU SIS.PAKETTI
12.00	RAKVERE - TAPA 28 KM TAPAN KAUPUNKI	30 MIN	AVOINNA RUO- KAKAUPPA
13.15	TAPA - JÄNEDA 20 KM HETI KAUPUNGIN JÄLKEEN TIEN VARRELLA VASEMMALLA VENÄJÄN ARMEIJAN ENT. LENTOTUKIKOHDAN JÄÄNNÖKSIÄ JÄNEDAN KARTANO, NYK:MAATALOUSKURSSI- KESKUS, LOUNAS BAARISSA	60 MIN	RUOKAILU
15.00	JÄNEDA - TALLINA N. 75 KM TANKKAUS, SATAMAAN		
yht. n.175 km			

PAKETTIHINTAAN 220 EEK SISÄLTÄVÄT OHJELMASSA MAINITUT RUOKAILUT (1a: LOUNAS, ILLALLINEN, su: AAMIAINEN JA LOUNAS), PÄÄSYLIPUT, MAJOITUS JA SAUNA.

Eestin Etappiajot 1994 – 2013

I Lahemaa 1994

- Majoitus: pe-la yö Urmas Kaunisten mökillä Riisiperessä, toinen yö Viitnan mökkialueella Pohjois-Virossa Lahemaan alueella
- Ruokapaikkoja: la lounas vaatimattomassa ruokalassa Võsulla; illallinen ja aamiainen Viitnan kievarissa, su lounas Jänedan kartanolla
- Kohteita: Varbolan linnoitus, Käsmu, Palmsen kartano, Sagadin ja Vihulan kartanot, Toolsen linnoitus, Rakveren linnoitus, Kadrinan kirkko

II Saarenmaa 1995

- Majoitus: ensimmäinen yö Kuresaaressa Lossi- ja Panga-hotelleissa, toinen yö Mändjalan mökkikylässä
- Ruokailut: Veski-(vesimylly)ravintola, kahvila-ravintola Salmen kylässä, Mändjalan mökkikylän ravintola
- Kohteita: Eemun tuulimylly, Kaalin meteoriittijärvi, Kuressaaren linnoitus, Jämajan rakettitukikohta, Sörven majakka, Pangan rantajyrkäne, Mihklin maatilamuseo, Anglan tuulimyllyt, Koguvan kylämuseo Muhun saarella.

III Kaakkois-Viro 1996

- Majoitus: ensimmäinen yö majoitus Räpinan metsäkoulun oppilasasuntolassa, toinen yö Otepäällä Pyhäjärven motellissa (ei vielä tuolloin ollut hieno kylpylähotelli)
- Ruokapaikkoja: Räpinan metsäkoulu, Vasknan maatilamatkailutila, Setanta-pubi Pyhäjärvellä, Rehe-motelli Tartossa
- Kohteita: Põlvan maatilamuseo Karilatsissa, Taevaskoda, Setukaisten museo Värskassa, Piusan hiekkaluolat, Vastselinan linnoitus, Suur Munamägi, Kreutzwaldin museo, Vana-Antslan kartano, Sangasten kartanolinna, Otepään linnanmäki, Viron maatalousmuseo Ülenurmella Tarton lähellä.

IV Kihnu ja Pärnu 1997

- Majoitus: ensimmäinen yö Kihnussa eri kohteissa (isännät vastassa satamassa), toinen yö Pärnussa Kajakas-hotellissa (nyt purettu ja tilalla hieno Apartments-huoneistohotelli)
- Ruokailut: Kuld Lõvi -kievari Pärnun lähellä, Kihnun kyläravintola, Pärnun Aleksandri pubi, Viljandin Inkeritalo.
- Kohteita: Audrun kartano, Kihnun saari ja sen kirkko, museo ja majakka; Pärnu, Tihemetsän luolat, Viljandi – linnoituksen rauniot.

V Koillis-Viro 1998

- Majoitus: ensimmäinen yö Narva-Jõesuun kylpylässä, toinen yö Peipsin rannalla Uuskülan lomakeskuksessa. Viimeinen tapahtuma, jossa yöpymiset olivat eri paikoissa.
- Ruokailut: Kiiun torni, Purtsen linnoitus, Valge Hobu trahter Jõhvissä, Narva-Jõesuun kylpylän ravintola, Uuskülan ravintola (jossa illalla itse tilattu bändi, BBX).
- Kohteita: Kunda, Kalvin kartano (tuolloin vielä ränsistynyt tyhjä rötiskö), Kiviõlin tuhkavuoret, Toila-Ontika-rantajyrkänne, Narvan linnoitus, Toilan markkinat ja hidasajokilpailu paikallisten motoristien kanssa, Kuremäen nunnaluostari, Raja-kylä ja vanhauskoisten luostarikirkko, Porkunin kartano, Lasilan kartano.

VI Hiidenmaa 1999

- Majoitus: Lõokesen hotelli
- Ruokailut: Türisalun rantajyrkanteellä catering, Hiidenmaan lautta, Kõrgessaare Viinaköök, Vetsi Tall Kassarissa, Käbi hotell Haapsalun lähellä.
- Kohteita: Paldiskissa opastettu kierros; Padisen luostarinlinnoitus, Hiidenmaan ympäriaajo: Soeran maatilamuseo, Kärkla, Ristien mäki, Estonian muistomerkki, Kõpun majakka, Sõrun niemi, Kassarin niemi eli Sääre Tirp, Vaemlan villatehdas, Haapsalun entinen NL:n armeijan lentokenttä, Haapsalun linnoitus ja Kuursaal opastettu kierros.

VII Tarton maakunta 2000 + viikkoa myöhemmin ns. kakkosetappi Hiidenmaalla

- Majoitus: Tarton keskustassa Tartu-motellissa
- Ruokailut: Põltsamaan linnoituksen ravintola, Atlantis-ravintola Tartossa, Barbara-pubi Rannussa, Emajoen jokilaiva, Nõmmen kievari (ennen Tallinnaa).
- Kohteita: Põltsamaan linnoitus, kirkko ja viinikellari; Tarton kiertokävely, Risto Tanhuanpään kolhoosimaatila Nõgiarussa, Tõraveren observatorio, Rannun limlologia-asema Võrtsjärven rannalla, Emajoen risteily, Queen-produktio-konsertti Tarton laululavalla, Paiden linnoitus.

Vuonna 2000 järjestettiin viikko Tarton maakunnan Etappiajon jälkeen Hiidenmaalla ns. kakkosetappi, joka myötäili enimmäkseen vuoden 1999 Hiidenmaan etapin kuvioita. Türisalun rantajyrkanteen sijasta perjantain lounas oli Paldiskissa rauhanturvaajien koulutuskeskuksessa, johon myös tutustuimme; sunnuntain lounas oli Käbin sijasta lautalla ym. pieniä muutoksia. Vaikka kakkosetapilla oli yhtä hieno tunnelma kuin etappiajossa aina, oli sääli, etteivät nämä kaksi perhettä kohdanneet ja päätimme jatkossa järjestää aina vain yhden suuren Etappiajon ja pitää tapahtuman tällä tavoin ainoana kaltaisenaan vuodessa.

VIII Viljandi 2001

- Majoitus: Oma Kodu (Viljandin kulttuuriopiston juuri kunnostettu asuntola)
- Ruokailut: Kehtnan kartanon kieväri, Suur Vend -pubi Viljandissa, Karksi-Nuian Heimkahvio, Sammulin leirintäalueen ravintola ja leirintäalueella illanvietto ja itse tilattu bändi Freddy T. and The Broken Legs, Põlman tuulimylly.
- Kohteita: Viljandin kiertokävely, Heimtali, Õisun kartano, Karksi-Nuian olutpanimo, Karksin linnoituksen rauniot, Helmen luolat, Kurgjan maatilamuseo.

IX Länsi-Viro ja Viron rantaruotsalaiskulttuuri 2002

- Majoitus: Roostan mökkikylässä Haapsalun pohjoispuolella
- Ruokailut: Niitväljan golf-keskuksen ravintola, Roostan ravintola, Elle-Mallen lomatila, jossa isäntä Ilmar kertoi Vormsin saaresta, Haapsalun Kuursaal.
- Kohteita: Padisen luostarin rauniot, Nõvan hiekkarantatie, Pürksin ranta, Noarootsin ruotsinkielinen lukio/sisäoppilaitos Pürksissä, jossa kunnanjohtajan ja rehtorin esittelyt på svenska, Pyhän Katariinan kirkko, lauantaina Vormsin saari, Haapsalun neuvostoajan armeijan lentokenttä, A.Laikmaan kotimuseo, Haapsalun kiertokävely, Haapsalun rantaruotsalaisten museo.

X Valgan maakunta 2003

- Majoitus: Otepäällä Pyhjärven kylpylässä hoitoinen (nyt jo hieno ja kunnostettu)
- Ruokailut: Vembu Tembumaa eli Viron Puuhamaa Kurtnassa, Sangasten linna, Valgan kulttuurikeskus, Annimatsin leirintäalue, Pyhjärven hotellin ravintola, jossa juhlaillallinen ja oma bändi Hea Story.
- Kohteita: Kurtnan moottoripyörämuseo, Taageperan kartanolinnoitus, Helmen luolat, Sangasten linna, Pajun taistelun muistomerkki, Pajun kehitysvammaisten hoitokoti, jonne lahjoitettiin kenkiä, Jaanikesen motocross-keskus, Valgan rajavartiosto, Urvasten kirkko, Vilaskin neuvostoajan ohjustukikohta, Pyhjärvi; Lagedin vapaussodan museo Tallinnan lähellä.

XI Länsi-Virumaan maakunta 2004

- Majoitus Rakveressa hotelli Wesenbergh
- Ruokailut/kahvit: Viitnan kieväri, Wesenberghin ravintola, Kalvin kartano, Lainelan lomakylä Käsmussa, Rakveren linnoitus, Tapan puolustusvoimien koulutuskeskus
- Kohteita: Moen kartano ja pirtumuseo, Injun lastenkoti (lahjoitus lastenkodin remonttiin), Kalvin kartano, Mallan kartano, Kundan satama, Vainupean kappeli ja hautausmaa, Käsmun kylä, Palmsen kartano ja ajoneuvomuseo, Rakveren linnoitus.

XII Pärnun maakunta ja Pohjois-Latvia 2005

- Majoitus meren rannalla Häädemeestessä, hotelli Lapanina
- Ruokailut: Kohilan Veski Baar, Pärnu Rannakohvik, Raibais Suns (Sigulda, Latvia), Lapanina-hotellin ravintola ja tilaamamme bändi Chick'n Band.
- Kohteita: Torin hevoskasvatus- ja jalostustila sekä museo, Pärnu; Latviassa: Sigulda, Turaidan linnoitus, Cesis, Cesiksen linnoitus.

XIII Võrun maakunta 2006

- Majoitus Kubija-hotellissa Võrussa; myös kylpyläpalveluja
- Ruokailut: Imavere trahter, Kubija-hotelli, Setomaa turismitalu. La-iltana oma bändi The Pickups.
- Kohteita: Viron maantiemuseo, Nursipalun entinen NL-rakettiasema, Viitinan kartano, Rõugen kirkko ja vapaussodan muistomerkki, Satakielenlaakso, Suuren Munamäen näköalatorni, Rogosin kartano Ruusmäellä, Vastselinan linnoitus, Meeremäen näköalapaikka, setokaiskulttuurin esittely Obinitsan Setomajassa, Piusan hiekkakiviluolat.

XIV Luoteis-Viro 2007

- Majoitus Laulasmaa Resort -hotellissa; myös vesikeskus ja runsaasti kylpyläpalveluja
- Ruokailut: Sakun olutpanimon ravintola, Laulasmaan hotellin ravintola, Birgit trahter
- Kohteita: Sakun olutpanimo, Varbolan linnoituksen rauniot, Laitsen kartano, Suure-Lähtrun kartano (+piirakkakahvit), Lihulan kartano/museo ja linnoituksen rauniot, Matsalun kansallispuiston esittely Penijoen luontokeskuksessa, Keemun lintujentarkkailutorni, Paldiskin rantajyrkänne Pakrin niemellä, Türisalun rantajyrkänne.

XV Koillis-Viro 2008

- Majoitus Toilan kylpylässä, kylpyläpalveluja
- Ruokailut: Raudojan kievari (taiteilja Ave Nahkurin kotitila), Toilan kylpylä, Kohtlan kaivosmuseo, Narvan linnoitus
- Kohteita: vanhojen ajoneuvojen turvakoti Järva-Jaanissa, vielä kunnostamaton Kiltsin kartano oli vapaaehtoisena pikakohteena, Valasten putous, Ontikan rantajyrkänetie, Kohtlan kaivosmuseo, Sinimäed, Narvan linnoitus

XVI Saarenmaa 2009

- Majoitus Arensburg hotellissa Kuressaaressa
- Ruokailut: Muhu ravintola, Arensburgin hotellin ravintola, Kipikoovin matkailukeskus, Veski-ravintola
- Kohteita: Maasin ritarilinnoitus, Anglan tuulimyllyt, Kuressaaren linnoitus, Tagarannan kylä, Pangan rantajyrkänne, Goodkaarma

XVII Pärnun maakunta 2010

- Majoitus Legend-hotellissa Pärnussa
- Ruokailut: Viikinkikylä, Lehe kohvik, Kodukõrts, Rannakohvik
- Kohteita: Viikinkikylä, Järvakandin lasimuseo, kiertokävely Pärnussa, Tori-joen kanjonit, Tori Põrgu eli Torin Helvetti, Kablin lintuasema, Ainazi Latviassa, vanha Riian maantie.

XVIII Haapsalu ja Läänemaan maakunta 2011

- Majoitus: hotelli Promenaadi Haapsalussa
- Ruokailut: Laulasmaa Spa, Promenaadi hotellin ravintola, Mihklin vierastalo, Central ravintola
- Kohteita: Paldiskin rantajyrkäne, Padisen luostarirauniot, kiertokävely Haapsalussa, Haapsalun entinen sotilaslentokenttä, Ridalan kirkko, Kiidevan kalastajakylä, Haeskan lintutorni, Laikmaan museo,

XIX Tarton maakunta ja Tartto 2012

- Majoitus: Hansahotell Tartossa
- Ruokailut: Krantsikõrts Raplassa, Õlletare, Apollo Beldevere Alatskivellä, Püssirohukelder eli Ruutikellari.
- Kohteita: Olustveren kartano, Võrtsjärven matkailukeskus, Sipulitie, Alatskiven linnoitus, sipulimarkkinat Kallasteella, Laiusen linnoitus, Palamusen koulurakennus ja kirkko, Elistveren eläinpuisto, kiertokävely Tartossa.

XX Lahemaan alue ja Vihulan kartano 2013

- Majoitus: Vihulan kartano
- Ruokailut: Valklarannan lomakeskus Valklassa, Avinurmen elämäntapakeskus ja Vihulan kartano
- Kohteita: Viinistun taidemuseo, Käsmun merimuseo, Võsu-Altja, Avinurmen elämäntapakeskus, kirkko ja ”Puuaitta“, (Kuremäen luostari), Ontikan kartano ja sunnuntaina kohteet valinnan mukaan.

Ensimmäinen etappiajo 1994,
Ajopukumuodin väriloistoa
Rakveren linnoituksessa

Etappiajo 1996, Värskassa setukaisten museossa.

Samanaikaisesti museorakennuksia vielä rakennettiin ja saimme seurata ruoko- ym. kattojen valmistusta.

Etappiajo 1998
Kuremäen nunnaluostari

Etappiajo 1999
Haapsalun linnoituksessa
kuunnellaan tarkkana opastamme
Heliä (oli oppaanamme myös
vuonna 2011).

Etappiajo 2000, majoituspaikkamme Tartossa hotelli Tartu. Porukat lähdössä saunailtaa viettämään. Tässä tilaisuudessa Kaijalle ja Minnalle lahjoitettiin Yoko-ajoasut!

Etappiajo 2001 – majapaikka

Oma Kodu Viljandissa

Kuva: Yrjö von Koch.

Etappiajo 2001 – tyylinäyte

Freddyn bändin tahtiin.

Kuva: Kake Heikkinen

Etappiajo 2002, päiväkäynti Vormsin saarella. Elle-Mallen lomakylässä lounas; isäntä Ilmar kertoi meille saaresta.

Vuoden 2003 10-vuotisjuhlataipilla lahjoitettiin kenkiä Pajun kehitysvammaisten hoitokotiin. Asukkaat olivat tehneet meille mestariteoksia kulkuvälineistämme. (Kuva: Kake Heikkinen)

Etappiajo 2004, lounas
Käsmussa Lainelan
lomakylässä. Kuva: Yrjö von
Koch

Etappiajo 2004, Rakveren linnoitus. (oik.)

Kuva: Yrjö von Koch

(vas.) Etappiajo 2004, Kalvin kartano

Kalvin kartanolla käytiin myös vuonna 1998 (oik.),
kun kartano oli vielä ränsistynyt.
Nykyään yksityisomistuksessa, eikä alueelle
enää pääse lainkaan.

Etappiajo 2006 –
setukaiskulttuurin esittely
Obinitsan Setomajassa
(Kuva: Kake Heikkinen)

Etappiajo 2007, Paldiskin rantajyrkäne.

Kuva: Kake Heikkinen

Etappiajo 2007, Sakun olutpanimo.

Kuva: Kake Heikkinen

Etappiajo 2008,
Kohtlan kaivosmuseo

Etappiajo 2010, Järvakandin lasipaja
ja -museo, Jorma Hautalan tyylinäyte

Etappiajo 2012,
Ostoksia Peipsin rannan Sipulitiellä

Tällaisia ryhmä Rämän
kuvia on varmaan
jokaiselta Etapilta.....☺

...ja tällaisiin tunnelmiin varmaan useampikin Etappiajo päättynyt ☺.

Suomalainen moottoripyöräkerho auttoi Injun lapsia

24.8.2004 Virumaa Teataja

toimittaja Aarne Mäe

Viime perjantaina lahjoittivat suomalaisen moottoripyöräkerhon MP-69 jäsenet Injun lastenkodille rahaa, jolla kunnostetaan yksi huone. Rahaa tärkeämpää lastenkodille on tieto, että heitä ajatellaan.

Injun lasten yllätys oli suuri, kun perjantai-iltapäivällä pihaan päräytti yli kuusikymmentä moottoripyörää, ja vieläkin suurempi oli innostus, kun motoristit ajeluttivat heitä upeilla pyörillään pitkin kartanon puistoa.

Kaikki apu tarpeen lastenkodille

Injun lastenkodin johtaja Toivo Olvi sanoi, että tuo perjantai jää heille historiaan, sillä tuskinpa 110 vuotta vanhan kartanon ja siinä 84 vuotta toimineen lastenkodin edessä on koskaan ollut kerralla niin paljon upeaa tekniikkaa.

Olvi lisäsi, että kaikenlainen apu lastenkodille on aina tervetullutta, ja tämän lahjoituksen turvin saadaan kunnostettua yksi huone. Hän lisäsi, että yleisesti ottaen Injun lastenkoti katsoo tulevaisuuteen optimistisesti ja että edellisen maaherran Marko Pomerantsin aikana olleet kireät tilanteet ovat ohi.

”Olemme tavanneet uuden maaherran Urmas Tammen, ja olennaisissa kysymyksissä olimme yhtä mieltä,” lisäsi Olvi. Olvi kritisoi kuitenkin Viron sosiaaliministeriötä, jolla on suunnitelmissa järjestää uudelleen hoitolaitosten toiminta.

Moottoripyöräkerhon jäsen ja matkan pääjärjestäjä Kaija Rytkönen kertoi, että aloite tukea lastenkotia tuli moottoripyöräkerhon jäseniltä itseltään.

”Viime vuonna Etelä-Viroa kierrellessämme veimme kenkiä yhteen Valgan maakunnan hoitolaitokseen, nyt Virumaaalle tullessamme halusimme auttaa lapsia ja samalla saimme ihailla kaunista kartanoa,” sanoi Rytkönen.

Moottoripyöräkerhon yli 80 jäsentä tutustuivat kolmena päivänä Injun kartanon lisäksi myös Moen pirtutehtaaseen, Tapan sotilasosastoon, Kalvin ja Palmsen kartanoihin sekä rannikon kyliin.

Ihmiset pysähtyivät ja heiluttivat

Kaikki olivat innoissaan siitä, kuinka paljon alueella on uusia ja kauniita rakennuksia,” lisäsi Rytkönen.

Suomalaisille moottoripyöräilijöille oli elämys, kuinka hyvin heidät otettiin joka puolella vastaan. ”Niin nuoret kuin vanhatkin pysähtyivät tien laitaan ja heiluttivat meille, mitä Suomessa ei enää tapaa, ja se lämmitti mieltä, ” iloitsi Rytönen.

Kerhon mukana kaikki viimeiset kymmenen vuotta Virossa matkannut Kari Hanski Tampereelta kertoi, että tänä aikana Viro on kehittynyt valtavasti ja että hän nauttii siitä täysin rinnoin.

Hannu Saren Nokialta sanoi, että vaikka Viron ja Suomen historiassa on paljon yhteistä, tulee historiaa tuntea molemmin puolin.

Viidettä kertaa tänne tullut Arto Jussila Nurmijärveltä lisäsi, että Viron pikkutiet ovat hyviä ja rauhallisia ajaa, sillä tiet ovat kunnossa ja autoja niillä liikkuu Suomeen verrattuna vähemmän. Samaa ei kylläkään voi sanoa Narvan maantiestä.

MP-69:n jäsenet ovat tiedonhaluisia, keski-ikäisiä miehiä ja naisia, jotka toisaalta rakastavat moottoripyöriä, ja toisaalta heitä kiehtoo Viron luonto, kulttuuri ja historia.

Kymmenen vuotta sitten he aloittivat kierroksen juuri Virumaalta, ja ollaan täällä takaisin.

Ensi vuonna on tarkoitus mennä Pärnun maakuntaan ja sukeltaa syvemmälle luontoon.

Alkuperäinen juttu: <http://www.virumaateataja.ee/240804/esileht/15019296.php>